

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет української філології
Кафедра української мови імені професора К. Ф. Шульжука

*До 75-річчя
доктора філологічних наук,
професора К. Ф. Шульжука*

ЛІНГВІСТИЧНІ СТУДІЇ МОЛОДИХ ДОСЛІДНИКІВ

**Збірник наукових праць
учасників V Міжнародних наукових читань
«Лінгвістичні студії молодих дослідників»,
присвячених пам'яті професора К. Ф. Шульжука
(Рівне, 21 травня 2015 р.)**

Випуск 6

Рівне – 2015

УДК: 81.161.2
ББК: 81.2 Укр.
Л 59

*Затверджено до друку вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 8 від 27 березня 2015 року)*

Рецензенти:

Мойсієнко В. М., доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови (Житомирський державний університет імені Івана Франка);

Лещенко Г. П., кандидат педагогічних наук, професор кафедри української мови та методик викладання (Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука).

Редакційна колегія:

Вокальчук Г. М., доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету – головний редактор;

Гаврилюк Н. В., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету – заступник головного редактора;

Щербачук Н. П., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету – заступник головного редактора;

Архангельська А. М., доктор філологічних наук, професор кафедри славістики Університету імені Ф. Палацького в Оломоуці (Чеська Республіка);

Тищенко О. В., доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри порівняльного і загального мовознавства Рівненського державного гуманітарного університету;

Хом'як І. М., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри української мови і літератури Національного університету «Острозька академія»;

Богдан С. К., кандидат філологічних наук, професор, завідувач кафедри історії та культури української мови Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки;

Кірілкова Н. В., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету;

Кузьмич О. О., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету;

Мединська Н. М., кандидат філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови та методик викладання Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука;

Степанова О. І., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету;

Шкарбан Т. М., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету;

Шульжук Н. В., кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри методики викладання та культури української мови Рівненського державного гуманітарного університету;

Адах Н. А., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету;

Ричагівська Ю. Є., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету;

Максимчук В. В., кандидат філологічних наук, викладач кафедри української мови і літератури Національного університету «Острозька академія»;

Семенюк О. В., аспірантка кафедри української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету;

Ліпкевич О. Б., аспірантка кафедри української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету.

Л 59 **Лінгвістичні студії молодих дослідників:** Збірник наукових праць учасників V Міжнародних наукових читань «Лінгвістичні студії молодих дослідників», присвячених пам'яті професора К. Ф. Шульжука (Рівне, 21 травня 2015 р.). – Рівне : РДГУ. – Вип. 6. – 2015. – 130 с.

До збірника увійшли статті студентів і магістрантів, аспірантів, кандидатів і докторів філологічних наук – учасників V Міжнародних наукових читань «Лінгвістичні студії молодих дослідників», присвячених пам'яті професора К. Ф. Шульжука (Рівне, Рівненський державний гуманітарний університет; 21 травня 2015 р.). У працях розглянуто актуальні питання сучасної української мови, історії української мови, лінгво- й ідіостилюстики, неології, культури мови.

Для викладачів, аспірантів, студентів-філологів.

Адреса редколегії: кафедра української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету, вул. Остафова, 31, м. Рівне, 33000.

ISBN 978-966-2254-33-4

© Автори статей, 2015

УДК 811.161.2'373.611

Петрович Олена*(Науковий керівник – Степанова О.І., кандидат філологічних наук, доцент)***СТРУКТУРНО-ТИПОЛОГІЧНА І СЛОВОТВІРНО-МОТИВАЦІЙНА СПЕЦИФІКА
УКРАЇНСЬКОЇ БІОЛОГІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ**

У статті висвітлено питання лінгвістичного аналізу біологічної термінології сучасної української мови, окреслено основні способи термінотворення цієї галузі науки.

Ключові слова: *словотвірна мотивація, термін, термінологія, терміносистема.*

The article highlights the question of linguistic analysis of biological terminology the modern Ukrainian language, outlines the basic ways to terminoobrazovani this field of science.

Key words: *slovotvirna motivation, term, terminology, terminology.*

Термінотворчість на сучасному етапі – це свідомий, керований мовний процес, який передбачає узгодження будь-яких термінів з основними законами мови, доцільність запозичень, уникнення синонімії, насиченості термінології численними мовними покручами тощо. Кожен термін має бути вдалим, гармонійно вписуватись у дану терміносистему, бути евфонічним, здатним утворювати деривати та ін.

Мовознавці виділяють три основні шляхи термінотворення [3]: а) використання наявних ресурсів; б) модернізація наявних ресурсів; в) використання нових ресурсів.

Основними типами термінотворення є: термінологізація слів загальнолітературної мови, творення термінів за відомими способами словотвору української мови, творення термінів за спеціальними правилами з використанням спеціалізованих формантів.

Метою нашої статті є аналіз основних способів творення біологічних термінів.

Досліджуючи способи творення біологічних термінів і враховуючи специфіку їх термінотворення, виникла потреба виділити два принципи:

- 1) творення термінів від однієї твірної основи за допомогою суфіксального, префіксального, суфіксально-префіксального та лексико-семантичного способів;
- 2) творення термінів від кількох твірних основ за допомогою словоскладання, основоскладання, зрощення та особливого різновиду номінації – термінологізації словосполучень, в яких основним носієм термінної семантики постає залежний компонент.

У біологічній термінології виділяють два основні типи термінів:

- 1) терміни-слова, тобто терміни з однією основою (становлять значну більшість сучасної біологічної термінології): *хребет, голова, сон, мохи, ген* і б. ін.;

Серед термінів-слів виділяємо: а) непохідні терміни: *ген, гриби, жири, шлунок*; б) похідні терміни: *запашення, деревина, дихання*; в) терміни-композиції: *життєдіяльність, квітконіжка, кровообіг*.

- 2) терміни-словосполучення, за морфологічним типом головного слова терміни-словосполучення субстантивні (граматичне ядро іменник): *пилкове зерно, безумовні рефлекси, живі організми*.

Серед термінів-словосполучень за кількістю компонентів у досліджуваній термінології можна виділити дво-, три-, чотиричленні.

Двочленні *терміни – словосполучення* за зменшенням компонентів диференціюються на три групи: а) складені терміни, обидва компоненти яких мають термінологічний характер: *нервова діяльність, цукровий діабет, артеріальна гіпертонія*; б) складені терміни, одному з компонентів якого властивий термінологічний характер, а інший є загальноживаним словом: *верхня щелепа, нижня щелепа, обмін речовин*; в) складені терміни, компонентами яких виступають загальноживані слова, що перейшли до розряду термінів: *волосяний покрив, ділянка серця, сіра речовина*.

У тричленних конструкціях здебільшого поєднується:

- а) іменник + іменник + іменник: *вірус імунodefіциту людини*;
- б) прикметник + прикметник + іменник: *лівий головний бронх*;
- в) прикметник + іменник + іменник: *нервова регуляція дихання*;
- г) іменник + прикметник + іменник: *регуляція шлункової секреції*

Чотиричленні терміни-словосполучення: *капіляри малого кола кровообігу; ліва ніжка провідного круга*.

Термін повинен бути мотивованим, хоча це не є обов'язковим, а не в ідеалі між змістом поняття його ознаками і структурою терміна повинен бути прямий зв'язок. Мотивованість термінів сприяє збереженню національного характеру української лексики [1].

В утворенні біологічних термінів з однією основою дуже продуктивним вважається лексико-семантичний спосіб

Поширеним способом побудови нових термінів за рахунок внутрішніх ресурсів мови є утворення похідних слів (дериватів) від наявних термінів або від загальнолексичних одиниць. При цьому суфікси на префікси, котрі через ті чи інші обставини виявляються найзручнішими для побудови термінів, запозичуються, як правило, із загального морфологічного фонду [4].

Продуктивним способом творення біологічних термінів є суфіксальний спосіб творення, особливо віддієслівних іменників. Суфіксальним способом утворюються і відприкметникові іменники, також іменники від іменникових основ. Досить продуктивний є суфіксальний спосіб утворення прикметників від іменникових основ.

Значна частина префіксів, уживаних у сучасній мові для творення нових слів, співвідносна з прийменниками і розвинулася на їх основі. До них належать *без-, від-, до-, за-, над-, пере-, перед-, під-, по-, при-, про-*. Всі вони здебільшого виступають у префіксально-суфіксальних утвореннях або ж у віддієслівних іменниках. У власне префіксальному іменниковому словотворі префікси *без-, від-, до-, за-, пере-, при-, про-* беруть мінімальну участь. І в біологічній терміносистемі префіксальний спосіб творення виявився менш продуктивним. В основному в терміноутворенні беруть участь чужомовні препозиційні словотвірні елементи (префікси та префіксоїди) [2].

Так найпродуктивнішими виявилися біологічні терміни оформлені препозиційними дериваторами:

1) префіксами:

- амфі-(подвійність): *амфігенез, амфіспора*;
- анти- (протилежність, речовини, які згубно впливають на інші організми): *антиген, антибіотики*;
- гіпер- (перебільшення, підвищення): *гіперімунізація*;
- гіпо- (зниження, нестача): *гіподинамія, гіпофіз*;

2) префіксоїдами:

- гідро- (зв'язок з водою): *гідролімфа, гідросфера*;
- мікро- (мала величина): *мікроелемент, мікроорганізм*;
- псевдо- (несправжність): *псевдовакуоля, псевдоспора*;
- фіто- (зв'язок із рослинами): *фітогормони, фітосфера*;
- цито- (зв'язок із клітинами): *цитогенетика, цитолімфа*.

Процес виникнення складних іменникових неологізмів здійснюється шляхом основоскладання, словоскладання та аббревіації.

Серед компонентів найбільш вживаними виявилися ті, що утворені переважно з вільних словосполучень та за аналогією внаслідок основоскладання (найчастіше з суфіксацією).

Досить продуктивним є утворення внаслідок об'єднання компонентів за допомогою сполучних звуків або шляхом зрощення окремих частин словосполучення в одне ціле:

- іменник + іменник: течія крові – кровотеча;
- прикметник + іменник: гола насінина – голонасінні ;
- числівник + іменник: один дім – однодомні.

В утворенні лексичних інновацій використовується такий словотвірний тип, як юкстапозиція, що являє собою лексичну одиницю, для якої характерне поєднання двох чи більше компонентів без сполучних голосних, формальну і семантичну цілісність яких передає дефіс між ними. Дослідники визначають юкстапозицію як «стягнення словосполучення в одне ціле здебільшого без зміни його складників» [4]. В біологічній термінології юкстапозиція становить менш продуктивну групу і вживається переважно для позначення представників того чи іншого виду або специфічних органів: *корені-приростки, павук-сріблянка, акула-молот*.

У межах словоскладання поширення набула аббревіація, хоча біологічна лексика утворена шляхом аббревіації, становить малопродуктивну групу і вживається на позначення: кислот: ДНК – Дезоксирибонуклеїнова кислота; обстеження роботи серця і аналіз крові: ЕКГ – електрокардіограма; хвороб: СНІД – синдром набутого імунodefіциту; гормону: АКТГ – адренкортикотропний гормон; вітаміни: А,С,Е,В; системи організму: ЦНС – центральна нервова система; організації: ВООЗ – Всесвітня організація охорони здоров'я.

Висновки. Отже, ми можемо зробити висновки, що біологічні терміни утворюються такими основними способами:

- 1) Вторинна номінація – використання пасивного в мові слова для називання наукового поняття: *водне середовище*.
- 2) Словотвірний – утворення термінів за допомогою префіксів (передсердя), суфіксів (шлуночок), складання слів і основ (яйцеклітина), аббревіації (ДНК).
- 3) Синтаксичний – використання словосполучень для називання наукових понять мале коло кровообігу. Синтаксичний спосіб – найпродуктивніший спосіб творення термінів у наш час.
- 4) Запозичення – називання наукового поняття іншомовним словом.

Найпоширенішим способом творення термінів досліджуваної терміносистеми є морфологічний словотвір, що полягає в поєднанні афіксальних морфем з кореневою або похідною частиною слова, осново складанні на аббревіації. Сміслові значення термінів, утворених морфологічним способом словотвору, виражене переважно мотивувальною основою. Афікси мають узагальнене значення, утворюючи загальні моделі однотипних утворень. У системі афіксального словотвору найпродуктивнішим є суфіксація. Суфіксальні словотвірні типи термінів – іменників поділяються за характером твірних основ, мотивованих дієсловами, іменниками, прикметниками.

Біологічна термінологія використовує традиційні для української мови моделі термінолексики, найпродуктивніша з яких – двокомпонентна (іменник + прикметник).

Література:

1. Лисиченко Л.А. Лексико семантична система української мови / Л.А. Лисиченко. – Харків, 1997.– 129с.
2. Національні та інтернаціональні компоненти в сучасних терміносистемах / Уклад: Л.О. Симоненко, С.О. Соколова, І.В. Коропенко та ін. – К. : Наукова думка, 1993.– 235 с.
3. Склад і структура термінологічної лексики української мови / А.В. Крижанівська, Л.О. Симоненко, Т.І. П'янько та ін., Відповідальний редактор. А.В. Крижанівська. – К., 1984. – 194 с.
4. Словотвір сучасної української літературної мови / За ред. М.А. Жовтобрюха. – К. : Наукова думка, 1979. – 405с.

ЗМІСТ

Вокальчук Галина

«...МОЄ СЛОВО ТИХО-СУМНЕ, БОГОБОЯЗЛИВЕ, ЗГАДАЄТЬСЯ...»

(ПРО ЛІНГВОШЕВЧЕНКОЗНАВЧИЙ ПРОЕКТ НАУКОВЦІВ РІВНОГО І ЖИТОМИРА) 3

РОЗДІЛ I

ЛЕКСИКОЛОГІЯ. ТЕРМІНОЗНАВСТВО

Архангельська Алла

ДЕЩИЦЯ ПРО СВИНЮ І СВИНСТВО У ЛІНГВОКУЛЬТУРНОМУ КОНТЕКСТІ 6

Капріян Зоряна

ФУНКЦІЇ СЛЕНГОВИХ ОДИНИЦЬ У РОМАНІ МАКСА КІДРУКА «НАВІЖЕНІ В МЕКСИЦІ» 10

Ляшевич Ірина

ОСНОВНІ КОМУНІКАТИВНІ ТА СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ ВВІЧЛИВОСТІ

(НА МАТЕРІАЛІ ЕПІСТОЛЯРНОГО ЖАНРУ).....12

Петрович Олена

СТРУКТУРНО-ТИПОЛОГІЧНА І СЛОВОТВІРНО-МОТИВАЦІЙНА СПЕЦИФІКА

УКРАЇНСЬКОЇ БІОЛОГІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ 15

Ханас Іванна

ФУНКЦІОНУВАННЯ СЕМАНТИЧНИХ СИНОНІМІВ У ТВОРЧОМУ ДОРОБКУ ВАСИЛЯ СИМОНЕНКА.....18

РОЗДІЛ II

ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКА НЕОЛОГІЯ

Вокальчук Євген, Брикса Анастасія

ОСОБЛИВОСТІ ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКОЇ ДІЕСЛІВНОЇ НОМІНАЦІЇ

В УКРАЇНСЬКІЙ ПОЕЗІЇ ХХ СТОРІЧЧЯ 21

Гайдук Оксана

ТЕКСТОТВІРНІ ФУНКЦІЇ АВТОРСЬКИХ ЛЕКСИЧНИХ НОВОТВОРІВ

(НА МАТЕРІАЛІ ПОЕЗІЇ В. ПОЛІЩУКА) 24

Жук Іванна

НОВОТВОРИ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ ТЕМАТИКИ: ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНА ГРУПА «БІЛЬ» 27

Максимчук Віталій

СЛОВОТВОРЧІСТЬ ПОЕТІВ РІВНЕНЩИНИ В КОНТЕКСТІ ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКОЇ

НОМІНАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЕЗІЇ ХХ СТОРІЧЧЯ: ЧАСТОТНИЙ АНАЛІЗ 30

Максимчук Галина

ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКІ ПРЕДИКАТИВИ В ЛЕКСИКОНІ ІГОРЯ ПАВЛЮКА 35

Маркевич Леся

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКОЇ НОМІНАЦІЇ

В ПОЕЗІЇ ДМИТРА БІЛОУСА 38

Метелюк Ірина

АВТОРСЬКІ ЕМОТИВИ З СЕМАНТИКОЮ ПОЗИТИВНОГО РЕАГУВАННЯ

В УКРАЇНСЬКІЙ ПОЕЗІЇ ХХ СТОРІЧЧЯ 41

Радько Оксана

ЛІНГВІСТИЧНА ПРИРОДА ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКИХ ПРИКМЕТНИКІВ

В УКРАЇНСЬКІЙ ПОЕЗІЇ ХХ–ХХІ СТОРІЧЧЯ 45

Семенюк (Кирилюк) Ольга

ФОЛЬКЛОРНЕ ПОХОДЖЕННЯ СКЛАДЕНИХ НАЙМЕНУВАНЬ В УКРАЇНСЬКІЙ ПОЕЗІЇ

ХХ СТОРІЧЧЯ.....50

Трофимюк Єлизавета

ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКІ НОВОТВОРИ В ПОЕЗІЇ ОЛЬГИ СЛОНЬОВСЬКОЇ 54

Усач Марія ПРОДУКТИВНІ СПОСОБИ ТВОРЕННЯ ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКИХ НОМІНАЦІЙ В УКРАЇНСЬКІЙ ЕРОТИЧНІЙ ПОЕЗІЇ.....	56
---	----

Хоменко Анна АВТОРСЬКІ НОМІНАЦІЇ КОСМІЧНИХ ОБ'ЄКТІВ У ПОЕЗІЇ ХХ СТОРІЧЧЯ	58
--	----

РОЗДІЛ ІІІ ФРАЗЕОЛОГІЯ

Дячук Іванна ФУНКЦІОНУВАННЯ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ НА СТОРІНКАХ СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ ГАЗЕТ	61
--	----

Преварська Олена ОСОБЛИВОСТІ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ З ЛОКАТИВНИМ КОМПОНЕНТОМ В УКРАЇНСЬКІЙ ТА АНГЛІЙСЬКІЙ МОВАХ	63
--	----

Стафійчук Ірина СПОСОБИ ВИРАЖЕННЯ БАГАТОЗНАЧНОСТІ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ З КОЛЬОРОВИМ КОМПОНЕНТОМ В УКРАЇНСЬКІЙ ТА НІМЕЦЬКІЙ МОВАХ	66
---	----

Юшкевич Лідія ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ З ЕЛЕМЕНТАМИ ЗООСЕМІЗМІВ В УКРАЇНСЬКІЙ ТА АНГЛІЙСЬКІЙ МОВАХ	68
--	----

РОЗДІЛ ІV МОРФОЛОГІЯ. СИНТАКСИС

Барановська Ірина СТАТУС ТА ФУНКЦІЇ ОДНОСКЛАДНОГО РЕЧЕННЯ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРІВ О.КОБИЛЯНСЬКОЇ)	72
---	----

Дисюк Олександра СИСТЕМА ДРУГОРЯДНИХ ЧЛЕНІВ РЕЧЕННЯ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРІВ ДАРИ КОРНІЙ).....	75
--	----

Корнійчук Наталія СТРУКТУРА ТА КАТЕГОРІЙНА СЕМАНТИКА ДРУГОРЯДНИХ ЧЛЕНІВ РЕЧЕННЯ (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ ВАСИЛЯ ШКЛЯРА «ЗАЛИШЕНЕЦЬ. ЧОРНИЙ ВОРОН»).....	77
--	----

Кунцевич Наталія СПЕЦИФІКА ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДМЕТА У ТВОРАХ ГРУПИ «БУ-БА-БУ».....	81
--	----

Марчук Наталія ВАЛЕНТНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДІЄСЛІВ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРІВ УЛАСА САМЧУКА)	84
--	----

Михайлова Анастасія КОМПОНЕНТНИЙ АНАЛІЗ БУДОВИ ПРОСТОГО РЕЧЕННЯ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРІВ МАКСА КІДРУКА)	87
--	----

Нестерук Юлія ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ ІМПЕРАТИВНОСТІ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРІВ В. ВИННИЧЕНКА)	90
--	----

Нижник Олеся КАУЗАЛЬНІ ВІДНОШЕННЯ У СКЛАДНОМУ РЕЧЕННІ (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ П. ЗАГРЕБЕЛЬНОГО «ДИВО»)	92
--	----

Подерня Ірина СТРУКТУРА ТА СЕМАНТИКА ПРОСТИХ УСКЛАДНЕНИХ РЕЧЕНЬ З ОДНОРІДНИМИ ЧЛЕНАМИ	95
---	----

Поліщук Наталія ВІДОКРЕМЛЕНІ ОБСТАВИНИ У СТРУКТУРІ ПРОСТОГО НЕЕЛЕМЕНТАРНОГО РЕЧЕННЯ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРІВ ВАЛЕР'ЯНА ПІДМОГИЛЬНОГО).....	97
---	----

Светлична Ольга МОРФОЛОГО-СИНТАКСИЧНІ ГРАМЕМИ ТЕМПОРАЛЬНОСТІ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ.....	99
--	----

Смаглик Іванна ПОРЯДОК РОЗМІЩЕННЯ ЧАСТИН І КОМПОНЕНТІВ У КОНСТРУКЦІЯХ ІЗ ОДНОРІДНОЮ СУПІДРЯДНІСТЮ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРІВ ШІСТДЕСЯТНИКІВ)	103
Товтин Галина ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОСТОГО УСКЛАДНЕНОГО РЕЧЕННЯ В УКРАЇНСЬКОМУ МОВОЗНАВСТВІ	105
Якимович Ірина ФУНКЦІЙНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПІДМЕТА (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ ВОЛОДИМИРА МАЛИКА «КНЯЗЬ ІГОР»)	107

РОЗДІЛ V ДІАЛЕКТОЛОГІЯ. ОНОМАСТИКА

Кирильчук Юлія НАЗВИ ВЕЛИКОДНЬОЇ ВИПІЧКИ У ГОВІРКАХ СІЛ ВЕЛИКА КЛЕЦЬКА, ГОЛИЧІВКА, ГВІЗДІВ КОРЕЦЬКОГО РАЙОНУ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	112
Петраковська Настасія НАЗВИ ОСІБ-УЧАСНИКІВ ВЕСІЛЛЯ У СЕЛІ ДЕРМАНЬ ЗДОЛБУНІВСЬКОГО РАЙОНУ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	115

РОЗДІЛ VI ЛІНГВІСТИКА ТЕКСТУ

Діжурко Катерина СТАНОВЛЕННЯ ІНТЕРТЕКСТУАЛЬНОСТІ ЯК ОБ'ЄКТА ЛІНГВІСТИЧНИХ СТУДІЙ	118
--	-----

РОЗДІЛ VII ХРОНІКА

Merzová Radana INOVACE ZÁKLADNÍCH STUDIJNÍCH PŘEDMĚTŮ UKRAJINSKÉ FILOLOGIE: NA CESTĚ KE SPOJENÉ EVROPĚ	121
--	-----

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	123
------------------------------------	-----

TABLE OF CONTENTS

Vokalchuk Galina «... WHAT I SAID SOFTLY, SADLY, GOD-FEARING, WILL REMEMBER ...» (ABOUT SHEVCHENKOZNAVCHYY LINGUA PROJECT FROM RIVNE AND ZHYTOMYR)	3
--	---

**SECTION I
LEXICOLOGY. TERMINOLOGY**

Alla Arkhangelska ABOUT FRACTION PIGS AND DISGUSTING IN LINGUAKULTURAL CONTEXT	6
Zoryana Kapriyan FUNCTIONS OF SLANG IN THE MAX KIDRUK'S NOVEL "MADMAN IN MEXICO»	10
Irina Lyashevych MAIN COMMUNICATIVE AND STYLISTIC MEANS OF EXPRESSION OF COURTESY (BASED ON EPISTOLARY)	12
Helen Petrovych STRUCTURAL – TYPOLOGICAL AND WORD FORMING - MOTIVATIONAL UKRAINIAN SPECIFIC OF BIOLOGICAL TERMINOLOGY	15
Joanna Hanas FUNCTIONING SEMANTICALLY SYNONYMS IN The CREATIVE WORKS OF VASYL SYMONENKO	18

**SECTION II
INDIVIDUAL AUTHOR NEOLOGY**

Eugene Vokalchuk, Anastasia Brix INDIVIDUAL AUTHOR FEATURES AND VERBAL NOMINATIONS IN UKRAINIAN POETRY IN THE TWENTIETH CENTURY	21
Oksana Hayduk TEXT GENERATING FUNCTION IN LEXICAL NEW NEOPLASMS (BASED ON POETRY V. Polishchuk)	24
Joanna Zhuck NEOPLASMS OF CHERNOBYL'S THEME: LEXICAL-semantic group «PAIN»	27
Vitaly Maksimchuk CREATION OF WORDS OF POETS RIVNE REGION IN THE NOMINATIONS INDIVIDUAL AUTHOR UKRAINIAN POETRY OF THE TWENTIETH CENTURY: FREQUENCY ANALYSIS	30
Galina Maxymchuk INDIVIDUAL AUTHOR PREDICATE IN THE IGOR PAVLYUK'S LEXICON	35
Lesa Markevitch GENERAL DESCRIPTION OF INDIVIDUAL AUTHOR NOMINATIONS IN THE DMYTRO BILOUSE'S POETRY	38
Irina Metelyuk AUTHOR'S EMOTYVY WITH THE SEMANTICS POSITIVE RESPONSE IN UKRAINIAN POETRY XX CENTURY	41
Oksana Redko THE LINGUISTIC NATURE OF INDIVIDUAL AUTHOR ADJECTIVES IN UKRAINIAN POETRY XX-XXI CENTURY	45
Olga Semeniuk (Kyrylyuk) FOLKLORE ORIGIN FOLDED ITEMS UKRAINIAN POETRY IN THE TWENTIETH CENTURY	50
Elizabeth Trofymyuk INDIVIDUAL AUTHOR NEOPLASM IN THE OLHA SLONOV'SKA'S POETRY	54

Maria Usach PRODUCTIVE WAYS OF CREATION IN INDIVIDUAL AUTHOR NOMINATIONS IN UKRAINIAN EROTIC POETRY	56
--	----

Anna Khomenko AUTHOR'S NOMINATIONS OF SPACE OBJECTS IN THE POETRY OF THE TWENTIETH CENTURY	58
--	----

SECTION III PHRASEOLOGY

Joanna Dyachuk PHRAZEOLOGICAL FUNCTIONS ON PAGES OF MODERN UKRAINIAN NEWSPAPERS	61
---	----

Helen Prevarska FEATURES OF PHRASEOLOGICAL UNITS WITH LOCATIVE COMPONENTS IN UKRAINIAN AND ENGLISH LANGUAGES	63
---	----

Irina Staffychuk WAYS OF EXPRESSING AMBIGUITY PHRASEOLOGISMS OF COLORED COMPONENTS IN UKRAINIAN AND GERMAN LANGUAGES	66
---	----

Lydia Legka FEATURES OF PHRASEOLOGICAL FUNCTONS WITH ELEMENTS ZOOSEMIZMIV IN UKRAINIAN AND ENGLISH LANGUAGES	68
---	----

SECTION IV MORPHOLOGY. SYNOPSIS

Irina Baranovska STATUS AND FUNCTIONS member sentences (BASED ON O.Kobylianska'S MATERIAL)	72
--	----

Alexandra Dysyuk a secondary SYSTEM of the sentence (BASED ON DARY KornY'S MATERIAL).....	75
---	----

Natalia Korniiichuk STRUCTURE AND SEMANTICS categorical minor parts of the sentence (based on the Vasyly Shkliar'S NOVEL "ZALYSHENETS. Black CROW")	77
--	----

Natalia Kuntsevych Specifics of the subject in the works group "Bu-Ba-Bu"	81
---	----

Natalia Marchuk verbs VALENCE DESCRIPTION (BASED ON Ulas Samchuk'S MATERIAL)	84
--	----

Anastasia Mikhailova COMPONENT ANALYSIS OF STRUCTURE IN simple sentences (BASED ON MAX KIDRUK'S MATERIAL)	87
---	----

Julia Nesteruk MEANS OF IMPERATIVE EXPRESSION IN MODERN UKRAINIAN language (BASED ON Vynnychenko'S WORKS).....	90
---	----

Olesya Nyzhnyk Causally relatIONS in complex sentences (based on the P. Zahrebelny'S NOVEL "miracle")	92
---	----

Irina Podernya Structure and semantics IN SIMPLE SENTENCE WITH COMPLICATED homogeneous members	95
--	----

Natalia Polishchuk Separated CIRCUMSTANCES IN THE NEELEMENTARNOHO simple sentence (BASED ON Valerian Pidmohylny'S MATERIAL)	97
--	----

Olga Svetlichna Morphological and syntactic temporality Grammeme IN UKRAINIAN LANGUAGE.....	99
---	----

Joanna Smaglyuk

THE Order in which the parts and components in construction with homogeneous subordination
(BASED ON Sixties MATERIAL)..... 103

Galina Tovtyn

COMPLICATED RESEARCH PROBLEM IN UKRAINIAN Linguistics SENTENCE..... 105

Irina Yakymovych

THE FUNCTIONS OF subject-semantic features (based on the VLADIMIR Malik'S NOVEL "Prince Igor")..... 107

**SECTION V
DIALECTOLOGY. ONOMASTICS**

Julia Kyrylchuk

TITLES OF EASTER BAKINGS IN DIALECT VILLAGES GREAT KLETSK, HOLYCHIVKA,
HVIZDIV KORETSKY DISTRICT OF RIVNE REGION..... 112

Anastasia Petrakovska

NAMES PARTICIPANTS OF THE WEDDING IN THE VILLAGE DERMAN ZDOLBUNIVSKA
DISTRICT OF RIVNE REGION 115

**SECTION VI
TEXT LINGUISTICS**

Catherine Dizhurko

INTERTEXTUALITY FORMATION AS OBJECT OF LINGUISTIC STUDIES..... 118

**SECTION VII
XPOHIKA**

Merzova Radana

INNOVATION OF EDUCATIONAL SUBJECTS OF THE MAIN COURSE OF
«UKRAINIAN PHILOLOGY» SPECIALTY: ON THE WAY TO UNITED EUROPE 121

Наукове видання

ЛІНГВІСТИЧНІ СТУДІЇ МОЛОДИХ ДОСЛІДНИКІВ

Збірник наукових праць
учасників V Міжнародних наукових читань
«Лінгвістичні студії молодих дослідників»,
присвячених пам'яті професора К. Ф. Шульжука
(Рівне, 21 травня 2015 р.)

Випуск 6

Головний редактор *Вокальчук Г. М.*
Заступники головного редактора *Гаврилюк Н. В., Щербачук Н. П.*
Комп'ютерна верстка *Парфенюк В.І., Третяк О.Ю.*
Художнє оформлення обкладинки *Олексійчук К. О.*

Collection of scientific articles «Linguistic studies of young researchers». – Vol. 6. – Rovno : RSHU, 2015. – 130 p.

The collection includes articles of masters and students and undergraduates, graduate students, candidates and doctors of philology – participants of the V International scientific readings «Linguistic studies of young researchers», dedicated to the memory of Professor K.F. Shulzhuk (Rivne State Humanitarian University, May 21, 2015). The writings discussed urgent issues of modern Ukrainian language, Ukrainian language history, linguistic and idiosyncratic, neology, language culture.

For teachers, graduate students, students-philologists.

Л 59   **Лінгвістичні студії молодих дослідників:** Збірник наукових праць учасників V Міжнародних наукових читань «Лінгвістичні студії молодих дослідників», присвячених пам'яті професора К. Ф. Шульжука (Рівне, 21 травня 2015 р.). – Рівне : РДГУ. – Вип. 6. – 2015. – 130 с.

ISBN 978-966-2254-33-4

До збірника увійшли статті студентів і магістрантів, аспірантів, кандидатів і докторів філологічних наук – учасників V Міжнародних наукових читань «Лінгвістичні студії молодих дослідників», присвячених пам'яті професора К. Ф. Шульжука (Рівне, Рівненський державний гуманітарний університет; 21 травня 2015 р.). У працях розглянуто актуальні питання сучасної української мови, історії української мови, лінгво-й ідіостилістики, неології, культури мови.

Для викладачів, аспірантів, студентів-філологів.

Адреса редколегії: кафедра української мови імені професора К. Ф. Шульжука
Рівненського державного гуманітарного університету, вул. Остафова, 31, м. Рівне, 33000.

Віддруковано засобами різнографічного друку
Рівненського державного гуманітарного університету
33028, м. Рівне, вул. С. Бандери, 12